

Zasiedlona została w 1382 roku przez OO. Paulinów, którym książę Władysław Opolczyk przekazał parafialny kościół Najświętszej Marii Panny. Dzięki darowiznom i fundacji Władysława II Jagiełły i jego żony Jadwigi w tym miejscu w 1393 wzniesiono klasztor. Zbudowane w latach 1620-1644 przez Władysława IV Wazę fortyfikacje uczyniły klasztor znaczącym ośrodkiem obronnym. W 1655 roku twierdza stawiała skuteczny opór wojskom szwedzkim Karola X Gustawa. Obrona kierowana przez przeora O. Augustyna Kordeckiego posiadała duże znaczenie moralne i polityczne. Z pielgrzymkami przybywali tutaj monarchowie i coraz liczniejsze rzesze wiernych.

Król Jan Kazimierz w Ślubach Lwowskich ogłosił Matkę Boską Królową Polski. Fortyfikacja wytrzymała oblężenia szwedzkie w okresie wojny północnej w 1702, 1704 i 1705 roku. W 1717 roku przeprowadzono pierwszą na ziemiach Polski koronację obrazu Czarnej Madonny.

Swoją militarną potęgę klasztor potwierdził, gdy konfederaci barscy pod dowództwem Kazimierza Pułaskiego przez trzy lata stawiali w twierdzy skuteczny opór wojskom rosyjskim. W czasach Napoleona I Jasna Góra ostatni raz spełniła rolę twierdzy - broniąc wolności Polaków odpierała ataki wojsk austriackich. Po klęsce Napoleona twierdzę zajęły wojska rosyjskie. Mury obronne rozebrano. W 1910 roku obraz został ponownie koronowany, a w 1920 roku, w Polsce niepodległej, Episkopat ponownie obrał Matkę Boską Częstochowską Królową Polski.

W 1956 roku Kardynał Stefan Wyszyński odnowił Jasnogórskie Śluby Narodu - akt przyrzeczeń Episkopatu i wiernych - w 300 rocznicę Ślubów Jana Kazimierza. Natomiast w 1979 roku pierwszy w historii kościoła papież Polak Jan Paweł II przybył na Jasną Górę.

Obecny zespół architektoniczny, powstały na przestrzeni ponad pięciu wieków, przedstawia się jako zwarty kompleks klasztorny. W murach fortecznych zgromadzono ważne dla Polski budowle i pamiątki. Są one świadectwem epok i ludzi oraz dziedzictwem kulturowym Polski.

-

Kaplica Matki Bożej - gotycka, w barokowym hebanowym ołtarzu umieszczony jest wslawiony wieloma cudami obraz Matki Boskiej Częstochowskiej - cel pielgrzymek z całego świata. Wypowiedziane tutaj prośby i dziękczynienia upamiętniają pozostawione na ścianach wota wiernych. W latach 1662-1664 dołączono do Kaplicy trójnawową budowlę barokową, będącą dziś czołowym dziełem polskiego budownictwa doby kontrreformacji. Trzecia część Kaplicy została dobudowana w 1929 roku. Do niej przylega Bazylika pw. Znalezienia Krzyża Świętego i Narodzenia Najświętszej Maryi Panny - monumentalne dzieło sztuki barokowej. Sklepienia pokrywają freski z końca XVII w. Ołtarz główny jest wspaniałym, późnobarokowym dziełem. Kształt świątyni dopełniają kaplice: św. Pawła i Pustelnika, Relikwii Świętych, Serca Jezusowego; wszystkie z XVII w. Na chórze, nad głównym wejściem do Bazyliki, znajdują się jedno z największych w Polsce, wspaniałe organy, posiadające 105 głosów, 4 klawiatury i dwa kontuary.

Sala Rycerska - reprezentacyjna sala Klasztoru, renesansowa, wypełniona jest cyklem XVII wiecznych obrazów dokumentujących ważne dla zakonu wydarzenia.

Wały - teren wzdłuż murów obronnych, na zakończeniu których znajdują się bastiony dawnych fortyfikacji czworokątnej twierdzy jasnogórskiej: św. Barbary, św. Rocha, św. Trójcy oraz św. Jakuba.

Wieża - jedna z najwyższych w kraju, 106 m i 30 cm, na szczyt której prowadzi 519 stopni. Taras widokowy jest wspaniałym punktem do obserwacji całej panoramy Częstochowy. Na drugiej kondygnacji wieży umieszczony jest zegar kurantowy, który na 36 dzwonkach wygrywa melodie Maryjne.

Dziedzictwo narodowe i zbiory OO. Paulinów eksponowane są w Skarbcu, Arsenale, Muzeum 600-lecia i Bibliotece.

```
$(function() { $(".tooltip").tooltip({ show: null, track: true }); });
```